

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/311/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415207444
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:1415207444.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti C. A., nar. XX.XX.XXXX a P.É. A., nar. XX.XX.XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, detí rodičov RNDr. P. A., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v K. na N. C. č. XX, právne zastúpenej JUDr. Kristínou Rigovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na Štúrovej ul. č. 44 a JUDr. C. A., PhD. nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v A. na ul. Q. B. č. XX, právne zastúpeného JUDr. Richardom Kovalčíkom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na Rázusovej ul. č. 1, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, na návrh otca a matky, odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č.k. 11P 133/2015-358 zo dňa 06.10.2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párnny víkend príslušného kalendárneho roka a to od soboty od 9,00 hod. do nedele do 16,00 hod., v čase letných prázdnin počas každého kalendárneho roka od 16.7. do 23.7. a od 16.8. do 23.8. a to od 9.00 hod. prvého dňa styku do 18,00 hod. posledného dňa styku, v čase zimných prázdnin každý párnny kalendárny rok počnúc dňom 23.12. a to od 18.00 hod. do 28.12. do 9.00 hod., v čase zimných prázdnin každý nepárnny kalendárny rok počnúc dňom 28.12. od 9.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod., v čase jarných prázdnin každý nepárnny kalendárny rok od 9.00 hod. soboty, ktorou sa jarné prázdniny začínajú do 18.00 hod. nasledujúcej soboty, v čase veľkonočných sviatkov každý párnny kalendárny rok od 9.00 hod. Veľkonočného piatka, ktorým sa veľkonočné sviatky začínajú do 18.00 hod. Veľkonočného pondelka, ktorým sa veľkonočné sviatky končia. Otec maloleté deti prevezme v stanovený čas pred bytom matky, ktorá mu ich odovzdá a otec ich vráti matke na tom istom mieste v stanovený čas. Súčasne súd zamietol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby jej súd povolil dočasne vycestovať s maloletými deťmi do Českej republiky a ktorým žiadala, aby súd uložil otcovi zákaz styku s maloletými deťmi.

V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu matka odvolanie z dôvodu, že otec neosvedčil potrebu stretávať sa s maloletými deťmi. Zdôraznila, že otec nikdy nejavil o deti skutočný záujem a to ani počas obdobia, keď spolu bývali v spoločnej domácnosti. Uviedla, že po jej odchode z domácnosti, otec navštívil mal. deti až dňa 07.03.2014, pričom dovtedy sa o deti nezaujímal. Záujem o deti začal prejavovať až počas konania o rozvode aj to len účelovo, aby súd zohľadnil jeho záujem o mal. deti a určil mu nižšie výživné. Uviedla, že keď sa otec vrátil z jeho údajnej 3 - týždňovej služobnej cesty, počas ktorej sa ani raz mal deťom nezval, chcel sa stretnúť s mal. deťmi bez ohľadu na to, že deti mali s ňou už naplánovaný a zaplatený výlet v Spišskom Podhradí. Keď mu nevyhovela, za trest im otec zobral auto, pretože nemohol byť s deťmi vtedy, keď si to sám zmyslel. Otcove vyjadrenia o jeho záujme o mal. deti a o obštrukciách z jej strany považovala za klamstvá. Poukázala na svoje predchádzajúce podania podané na Okresnom súde Bratislava IV a na dôvody jej odchodu do K.. Opätovne opísala udalosti z 14.02.2015, kedy mal. deti strávili noc so svojim otcom a následne jej ich vrátil v stave, ktorý nebol

adekvátne normálnym reakciám. Podotkla, že mal. P. nemá s otcom vybudovaný žiaden vzťah, preto nesúhlasila, aby s otcom trávila aj noc. Otec nemá podľa jej názoru žiadne vedomosti o starostlivosti o deti, nikdy jej totiž so zabezpečením starostlivosti o deti nepomáhal a nepodieľal sa na nej. Bežne sa stávalo, že otec sa ohlásil na návštevu a nakoniec neprišiel alebo jej na poslednú chvíľu zavolať, že príde, aby jej a mal deťom prekázal naplánovaný program. Zastávala názor, že jedinou snahou otca je znemožniť jej nájsť si zodpovedajúcu prácu z dôvodu, aby bola naďalej od neho finančne závislá. Uviedla, že za stabilné prostredie pre mal. deti nepovažuje domácnosť otcových rodičov, nakoľko otcova matka sa nachádza v pokročilom štádiu chronickej závislosti na alkohole. Maloletý C. bol nútený zmeniť niekoľkokrát škôlku len z dôvodu odchodu otca zo spoločnej domácnosti a skutočnosti, že otec si našiel priateľku, ale predovšetkým z dôvodu jeho arogantného správania k mal. deťom. Nesúhlasila s názorom súdu, že neexistuje potreba jej dočasného vycestovania do zahraničia. Otec síce prispieva na mal. deti výživným vo výške 400 Eur, avšak uvedené peniaze sú určené výsostne na potreby mal. detí a nie na jej potreby. Otec by v prípade jeho cesty do W. nemal žiadne zvýšené výdavky. Bola toho názoru, že otec nesúhlasí s vyťahovaním mal. detí do Českej republiky, nakoľko by musel na starostlivosť o mal. deti vynaložiť viac finančných prostriedkov, na čo nie je zvyknutý, nakoľko v K. nemá so starostlivosťou o deti žiadne výdavky, keďže aj stravu pre mal. deti zabezpečuje jeho rodina. Otec si je dobre vedomý toho, že v tomto prípade sa nejedná o trvalé presťahovanie, ale iba o dočasné a prechodné bývanie. Podotkla, že jazyková bariéra v Českej republike neexistuje, pričom mal. deti sú od malička zvyknuté na české rozprávky. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a upraviť styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletými deťmi každý páry víkend v roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod., prvý páry víkend v mesiaci si deti prevezme v mieste svojho trvalého bydliska a druhý páry víkend si deti prevezme v mieste trvalého bydliska matky, v čase letných prázdnin od 16.07. do 31.07. a od 16.08. do 31.08. a to od 09.00 hod. prvého dňa styku do 18.00 hod. posledného dňa styku v mieste trvalého bydliska matky, v čase zimných prázdnin každý páry rok počnúc dňom 23.12. od 09.00 hod do 28.12. do 18.00 hod. v mieste trvalého bydliska matky, v čase jarných prázdnin každý nepáry rok od 09.00 hod. od soboty, ktorou sa jarné prázdniny začínajú do 18.00 hod. nasledujúcej soboty v mieste trvalého bydliska matky, v čase Veľkonočných sviatkov každý páry rok od 09.00 hod. Veľkonočného piatka do 18.00 hod. Veľkonočného pondelka v mieste trvalého bydliska matky. Uznesenie vo výroku, ktorým súd zamietol jej návrh na nariadenie predbežného opatrenia navrhla zmeniť a jej návrhu vyhovieť tak, že jej súd povolí dočasne vycestovať s maloletými deťmi do Českej republiky.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že na Okresnom súde Bratislava IV sa vedie konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode. Matka uviedla, že od opustenia spoločnej domácnosti jej otec neprispel žiadnou sumou, preto bola nútená hľadať si zamestnanie, ktoré si však na Slovensku nebola schopná nájsť. Od 01.10.2015 sa jej naskytla príležitosť pracovať pre Akadémiu vied v Českej republike, kde bude mať mesačný príjem približne vo výške 24 000 Kč, pričom spolu s mal. deťmi si vybavila ubytovanie pri W. v obci M.. Zo strany kolízneho opatrovníka bola matka upozornená na právne dôsledky premiestnenia mal. detí bez súhlasu otca, pričom matka svoje rozhodnutie odôvodnila dlhodobou finančnou šikanou zo strany otca a aj v Centre pre medzinárodnú - právnu ochranu detí a mládeže jej bolo povedané, že má skutočné a opodstatnené dôvody na to, aby odišla za prácou do zahraničia.

Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predbežné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá,

že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 115 ods. 1 O.s.p. a contrario, § 75 ods. 7 O.s.p.) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu predbežného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie predbežného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi predbežných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „predbežné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, pretože otec osvedčil naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov, ktorá spočíva v tom, že rodičia maloletých detí spolu nežijú v spoločnej domácnosti a z obsahu ich podaní je zrejmé, že sa nevedia dohodnúť na podmienkach a pravidelnej realizácii styku otca s maloletými deťmi, pričom nechota vzájomne komunikovať je v rozpore so záujmom maloletých detí. Z obsahu spisu vyplýva, že matka v decembri 2014 opustila spoločnú domácnosť a z A. sa spolu s maloletými deťmi odsťahovala do K. k svojej matke, pričom od toho času začali medzi rodičmi vznikať nezhody týkajúce sa uskutočňovania styku otca s maloletými deťmi a ich predstavy o spôsobe styku sa podstatne odlišovali. Odvolačný súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že je potrebné upraviť styk otca s maloletými deťmi, a to aj vzhľadom na značnú vzdialenosť medzi bydliskami oboch rodičov (cca 500 km). Otec sa môže na výchovu maloletých detí podieľať len počas styku, pričom jeho dlhodobšia absencia pri ich výchove môže so zreteľom na vek mal. detí spôsobiť vzájomné odcudzenie, preto je nariadenie predbežného opatrenia dôvodné a je bez všetkého v záujme maloletých detí. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone, pričom je v záujme dieťaťa, aby mu nebolo odňaté právo mať zabezpečený pravidelný osobný kontakt s oboma rodičmi. Odvolačný súd sa stotožňuje aj s rozsahom a frekvenciou styku otca s maloletými deťmi tak ako ho určil súd prvého stupňa. Navyše aj matka vo svojom podanom odvolaní navrhla upraviť styk v podobnom rozsahu ako ho stanovil súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, aj keď paradoxne podaným návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sa domáhala uloženia zákazu styku otca s maloletými deťmi. Odvolačný súd rovnako ako súd prvého stupňa však zastáva názor, že v danom prípade matka neuviedla žiadne relevantné okolnosti, ktoré by boli spôsobilé zakázať styk otca s maloletými deťmi, preto bol správne jej návrh na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti zamietnutý.

Pokiaľ ide o udelenie súhlasu matke na vycestovanie s maloletými deťmi do Českej republiky, odvolačný súd má za to, že nie je dôvodné udeľovať matke súhlas formou predbežného opatrenia, keďže základnými znakmi predbežných opatrení nariadených či už pred začatím konania alebo v priebehu začatého konania sú ich dočasnosť a provizórnosť. Zásadne sa nemôže jednať o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a nariadením predbežného opatrenia nemôže jeden z účastníkov získať silnejšie postavenie a práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti a nemôže prejedukovať rozhodnutie vo veci samej. V danom prípade by vyhovenie návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia nespĺňalo atribút dočasnosti, ale naopak by sa ním neprípustne nahrádzalo rozhodnutie vo veci samej. Tvrdenia matky v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia ako aj v podanom odvolaní majú význam pre konanie a rozhodnutie vo veci samej podľa ust. § 35 Zákona o rodine, avšak nezdôvodňujú akútnu potrebu ochrany pomerov a odôvodnených záujmov maloletých detí formou ingerencie súdu do pomerov účastníkov. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa správne uviedol, že skúmanie odôvodnenosti návrhu matky si vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie, na ktoré v konaní o nariadenie predbežného opatrenia nemá súd dostatočný priestor.

Na základe uvedeného odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

Záverom odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa k podaniu otca zo dňa 26.10.2015, ktorým sa domáhal, aby súd doplnil napadnuté uznesenie a uložil mu lehotu na podanie návrhu na začatie konania vo veci samej. Takýto návrh otca na doplnenie napadnutého uznesenia je neopodstatnený a nadbytočný. Z ust. § 76 ods. 3 O.s.p. totiž vyplýva, že pri nariadení predbežného opatrenia v prípade, ak sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd začne konanie vo veci samej z úradnej povinnosti vydaním uznesenia podľa ust. § 81 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.